

EUROPSKI SUD ZA LJUDSKA PRAVA

PRVI ODJEL

U predmetu Majski protiv Hrvatske (br. 2),

(Zahtjev br. 16924/08)

PRESUDA

STRASBOURG

19. srpnja 2011.

Ova će presuda postati konačnom pod okolnostima utvrđenim u članku 44. stavku 2. Konvencije. Može biti podvrgnuta uredničkim izmjenama.

U predmetu Majski protiv Hrvatske (br. 2),

Europski sud za ljudska prava (Prvi odjel) zasjedajući u vijeću u sastavu:

g. Christos Rozakis, *predsjednik*,

gđa Nina Vajić,

g. Peer Lorenzen,

gđa Elisabeth Steiner,

g. Khanlar Hajiyev,

gđa Julia Laffranque,

g. Linos-Alexandre Sicilianos, *suci*,

i g. Søren Nielsen, *tajnik* Odjela,

nakon vijećanja zatvorenog za javnost 28. lipnja 2011. godine,

donosi sljedeću presudu koja je usvojena ovog datuma:

POSTUPAK

1. Postupak u ovome predmetu pokrenut je na temelju zahtjeva (br. 16924/08) protiv Republike Hrvatske što ga je 17. ožujka 2008. godine hrvatski državljanin g. Radovan Majski ("podnositelj zahtjeva") podnio Sudu na temelju članka 34. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda ("Konvencija").

2. Hrvatsku vladu ("Vlada") zastupala je njena zastupnica gđa Š. Stažnik.

3. Podnositelj zahtjeva posebice navodi da je došlo do povrede njegovog prava na pristup sudu.

4. Dana 10. studenog 2010. godine predsjednik Prvog odjela odlučio je o prigovoru koji se tiče pristupa sudu obavijestiti Vladu. Odlučeno je istovremeno odlučiti o dopuštenosti i osnovanosti prigovora (članak 29., stavak 1.).

ČINJENICE**I. OKOLNOSTI PREDMETA**

5. Podnositelj zahtjeva je srpskog porijekla, rođen je 1949. godine i živi u Vukovaru.

6. Dana 28. listopada 2004. godine podnositelj zahtjeva podnio je prijavu za mjesto zamjenika županijskog državnog odvjetnika u Županijskom državnom odvjetništvu u Vukovaru. Pozvao se na članak 22., stavak 2. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina i članak 63.,

stavak 2. Zakona o državnom odvjetništvu (vidi stavke 17. i 19. ove presude).

7. Dana 11. siječnja 2005. godine Državnoodvjetničko vijeće je donijelo odluku kojom je D.K.I. imenovalo zamjenicom Županijskog državnog odvjetnika u Županijskom državnom odvjetništvu u Vukovaru. Utvrdilo je da oba kandidata ispunjavaju zakonske uvjete za imenovanje zamjenikom državnog odvjetnika, ali je prednost dalo D.K.I., s obzirom na njeno dugo iskustvo u radu na građanskopravnim i upravno pravnim predmetima. Odluka je sadržavala uputu o pravnom lijeku da se protiv nje može pokrenuti upravni spor na način da se podnese tužba Upravnom sudu Republike Hrvatske u roku od trideset dana od dostave. Ta uputa o pravnom lijeku je glasila kako slijedi:

“Protiv ove odluke može se pokrenuti upravni spor tužbom Upravnom sudu Republike Hrvatske u roku od 30 dana od dana dostave odluke.”

8. Dana 4. veljače 2005. godine podnositelj zahtjeva je pokrenuo upravni spor pred Upravnim sudom, podnijevši tužbu temeljem članka 23. Zakona o upravnim sporovima (vidi stavak 26. ove presude) protiv odluke Državnoodvjetničkog vijeća od 11. siječnja 2005. godine. Ponovno se pozvao na članak 22., stavak 2. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina.

9. Dana 16. ožujka 2005. godine Upravni sud je utvrdio da je tužba podnositelja zahtjeva nedopuštena, našavši da pobijana odluka ne predstavlja upravni akt u smislu članka 6., stavka 2. Zakona o upravnim sporovima (vidi stavak 24. ove presude). Stoga je podnositelj zahtjeva, umjesto pokretanja upravnog spora podnošenjem tužbe (protiv upravnog akta), trebao podnijeti "zahtjev za zaštitu ustavom zajamčenog prava", pravni lijek predviđen člankom 66. Zakona o upravnim sporovima (vidi stavak 34. ove presude). Upravni sud je također presudio da se tužba podnositelja zahtjeva nije mogla, čak ni po sadržaju, smatrati takvim zahtjevom, jer se nije pozvao na bilo koju odredbu Ustava, nego samo na Ustavni zakon o pravima nacionalnih manjina.

10. Dana 18. srpnja 2005. godine podnositelj zahtjeva podnio je ustavnu tužbu Ustavnom sudu Republike Hrvatske, protiv rješenja Upravnoga suda. Pri tome je podnositelj zahtjeva naveo povredu svoga prava na pristup sudu te se pozvao na članak 6., stavak 1. Konvencije.

11. Dana 13. veljače 2008. godine Ustavni sud je odbio ustavnu tužbu podnositelja zahtjeva. Mjerodavni dio te odluke glasi kako slijedi:

“Ustavni sud je ocijenio da podnositelju u postupku pred Upravnim sudom Republike Hrvatske nisu povrijeđena prava iz čl. 6. st. 1. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda jer Upravni sud Republike Hrvatske nije postupao protivno pravnim stajalištima, koja je u primjeni odredbe čl. 6. st. 1. Konvencije na konkretne slučajeve ustanovio Europski sud za ljudska prava.

...

Ustavni sud napominje da je u svojoj dosadašnjoj praksi utvrdio da pravilo da protiv odluke o imenovanju zamjenika državnog odvjetnika postoji sredstvo pravne zaštite pred upravnim sudom (zahtjev iz čl. 66. ZUS) mora biti iscrpljeno prije no što se Ustavnom sudu podnese ustavna tužba (rješenje broj: U-III-4364/2005 od 19. prosinca 2005)."

II. MJERODAVNO DOMAĆE PRAVO I PRAKSA

A. Ustav

1. Mjerodavne odredbe

12. Mjerodavni dio Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 56/1990, 135/1997, 8/1998 (pročišćeni tekst), 113/2000, 124/2000 (pročišćeni tekst), 28/2001, 41/2001 (pročišćeni tekst), 55/2001 (*corrigendum*) i 76/2010) glase kako slijedi:

Članak 18.

"Jamči se pravo na žalbu protiv pojedinačnih pravnih akata donesenih u postupku prvog stupnja pred sudom ili drugim ovlaštenim tijelom.

Pravo na žalbu može biti iznimno isključeno u slučajevima određenima zakonom ako je osigurana druga pravna zaštita."

Članak 29., stavak 1.

"Svatko ima pravo da zakonom ustanovljeni neovisni i nepristrani sud pravično i u razumnom roku odluči o njegovim pravima i obvezama, ili o sumnji ili optužbi zbog kažnjivog djela.

Članak 44.

"Svaki državljanin Republike Hrvatske ima pravo, pod jednakim uvjetima, sudjelovati u obavljanju javnih poslova i biti primljen u javne službe."

2. Sudska praksa Ustavnog suda

13. U svojim je odlukama br. U-III-1733/2000 od 24. studenoga 2004. (objavljena u „Narodnim novinama“, br. 179/2004 od 17. prosinca 2004.), br. U-III-2808/2007 od 13. veljače 2008. (objavljena u „Narodnim novinama“, br. 26/2008 od 29. veljače 2008.) i br. U-III-3071/2006 (objavljena u „Narodnim novinama“, br. 42/2009 od 6. travnja 2009.) Ustavni sud smatrao da se u predmetima u kojima su prvostupanjski sudovi pogrešno informirali stranke o pravnim lijekovima tako što su naznačili dulje rokove za podnošenje žalbi protiv njihovih odluka od onih predviđenih mjerodavnim zakonodavstvom, a stranke su podnijele svoje žalbe izvan zakonskih rokova, ali u rokovima koje su naznačili prvostupanjski sudovi, ne može utvrditi da su te žalbe nedopuštene kao nepravovremene. To bi bilo protivno ustavnom pravu na žalbu zajamčenom

člankom 18., stavkom 1. Ustava, i ustavnom pravu na pošteno suđenje, u dijelu koji se tiče pristupa sudu, zajamčenog člankom 29., stavkom 1. Ustava (vidi prethodni stavak).

3. (b) Sudska praksa Upravnog suda

14. U svojoj odluci br. Zpa-2004-5 od 2. prosinca 2004. godine, Upravni sud je, povodom zahtjeva za zaštitu ustavom zajamčenog prava, ukinuo odluku Državnog sudbenog vijeća o imenovanju suca općinskog suda. Smatrao je da svaki kandidat koji ispunjava zakonske uvjete ima pravo na jednako sudjelovanje u natječaju za neku javnu dužnost. Stoga je Državno sudbeno vijeće, imenujući kandidata koji nije ispunio uvjete za suca općinskog suda, povrijedilo ustavno pravo kandidata na jednak pristup javnoj službi zajamčeno člankom 44. Ustava (vidi stavak 12. ove presude).

B. Ustavni Zakon o ustavnom sudu

1. Mjerodavne odredbe

15. Mjerodavni dio Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 99/1999 od 29. rujna 1999. godine - "Ustavni zakon o Ustavnom sudu"), kako je izmijenjen i dopunjen Izmjenama i dopunama iz 2002. godine (Ustavni zakon o izmjenama i dopunama Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske, („Narodne novine“, br. 29/2002 od 22. ožujka 2002. godine) koji je stupio na snagu 15. ožujka 2002. godine glasi kako slijedi:

Članak 62.

"(1) Svatko može podnijeti Ustavnom sudu ustavnu tužbu ako smatra da mu je pojedinačnim aktom tijela državne vlasti, tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili pravne osobe s javnim ovlastima, kojim je odlučeno o njegovim pravima i obvezama ili o sumnji ili optužbi zbog kažnjivog djela, povrijeđeno ljudsko pravo ili temeljna sloboda zajamčena Ustavom, odnosno Ustavom zajamčeno pravo na lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu (u daljnjem tekstu: ustavno pravo).

(2) Ako je zbog povrede ustavnih prava dopušten drugi pravni put, ustavna tužba može se podnijeti tek nakon što je taj pravni put iscrpljen.

(3) U stvarima u kojima je dopušten upravni spor, odnosno revizija u parničnom ili izvanparničnom postupku, pravni put je iscrpljen nakon što je odlučeno i o tim pravnim sredstvima."

2. Sudska praksa Ustavnog suda

16. U svojoj odluci br. U-III-4364/2005 od 19. prosinca 2005. godine („Narodne novine“, br. 6/2006 do 13. siječnja 2006. godine) Ustavni sud je presudio da je zahtjev za zaštitu ustavom zajamčenog prava iz članka 66. Zakona o upravnim sporovima pravni lijek koji treba upotrijebiti protiv

odluke Državnoodvjetničkog vijeća o imenovanju zamjenika državnog odvjetnika prije podnošenja ustavne tužbe na temelju članka 62. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu.

C. Ustavni zakon o pravima nacionalnih manjina

1. Mjerodavne odredbe

17. Mjerodavni dio Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina, („Narodne novine“, br. 155/2002 i 80/2010), koji je stupio na snagu 23. prosinca 2002. godine propisuje kako slijedi:

Članak 22., stavci 2. i 4.

"(2) Pripadnicima nacionalnih manjina osigurava se zastupljenost u tijelima državne uprave i pravosudnim tijelima sukladno odredbama posebnog zakona, vodeći računa o sudjelovanju pripadnika nacionalnih manjina u ukupnom stanovništvu na razini na kojoj je ustrojeno tijelo državne uprave ili pravosudno tijelo i stečenim pravima.

(4) U popunjavanju mjesta iz stavka 2. i 3. ovoga članka, prednost pod istim uvjetima imaju predstavnici nacionalnih manjina."

2. (b) Sudska praksa Upravnog suda

18. Dana 23. ožujka 2006. godine Upravni je sud donio svoju presudu br. Zpa-39/2005 u kojoj je kandidat koji nije imenovan, pripadnik nacionalne manjine, podnio zahtjev za zaštitu ustavom zajamčenog prava temeljem članka 66. Zakona o upravnim sporovima (vidi stavak 34. ove presude) protiv odluke Državnog sudbenog vijeća o imenovanju suca općinskog suda. Tvrdio je da je pobijanom odlukom povrijeđeno njegovo pravo zajamčeno člankom 44. Ustava (vidi stavak 12. ove presude) u vezi sa člankom 22. stavkom 4. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina (vidi stavak 17. ove presude). Upravni sud je odbio njegov zahtjev (samo) zato što u svojoj molbi za mjesto suca općinskog suda nije izrazio želju da se prema njemu postupa kao prema pripadniku nacionalne manjine te se nije pozvao na članak 22., stavak 4. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina.

D. Zakon o državnom odvjetništvu

1. Mjerodavne odredbe

19. Mjerodavna odredba Zakona o državnom odvjetništvu („Narodne novine“, br. 51/2001, 16/2007, 20/2007 (*corrigendum*), 146/2008), koja je bila na snazi u mjerodavno vrijeme glasila je kako slijedi:

*a) Imenovanje zamjenika državnog odvjetnika***Članak 62.**

"(1) Zamjenici državnih odvjetnika imenuju se na način, pod uvjetima i po postupku u kojem se osigurava njihova stručnost, samostalnost i dostojnost za obnašanje državnoodvjetničke dužnosti.

(2) Za zamjenika državnog odvjetnika može se imenovati hrvatski državljanin koji ima završen pravni fakultet, položen pravosudni ispit."

Članak 63., stavak 2.

"(1) Za zamjenika državnog odvjetnika u općinskom državnom odvjetništvu može se imenovati osoba koja je nakon položenoga pravosudnog ispita radila kao savjetnik u državnom odvjetništvu ili drugom pravosudnom tijelu najmanje dvije godine, ili je isto toliko vremena bila odvjetnik, javni bilježnik, odnosno javnobilježnički prisjednik ili nastavnik pravnih predmeta na pravnom fakultetu, ili osoba koja je radila na drugim pravnim poslovima nakon položenoga pravosudnog ispita najmanje četiri godine.

20. Zakon o državnom odvjetništvu propisuje da se odluke Državnoodvjetničkog vijeća donesene u stegovnom postupku (članak 114.) i odluke o razrješenju državnog odvjetnika (članak 118., stavak 5.) mogu pobijati pokretanjem upravnog spora pred Upravnim sudom u obliku tužbe iz članka 23. Zakona o upravnim sporovima. Međutim, u Zakonu o državnom odvjetništvu nema odredbi o pravnim sredstvima koja su na raspolaganju protiv odluka Državnoodvjetničkog vijeća o imenovanju državnih odvjetnika.

2. (b) Sudska praksa Upravnog suda

21. U svojoj odluci br. Us-6683/2004 od 17. studenog 2004. godine Upravni je sud po prvi puta presudio da odluka Državnoodvjetničkog vijeća o imenovanju zamjenika državnog odvjetnika nije upravni akt u smislu članka 6., stavka 2. Zakona o upravnim sporovima. Također je presudio da se takva odluka može pobijati pred tim sudom samo na način da se podnese zahtjev za zaštitu ustavom zajamčenog prava temeljem članka 66. Zakona o upravnim sporovima (vidi stavak 34. ove presude).

E. Zakon o upravnim sporovima*1. Mjerodavne odredbe*

22. Zakon o upravnim sporovima („Službeni list“ Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije, br. 4/1977 i „Narodne novine“ Republike Hrvatske, br. 53/1991, 9/1992 i 77/1992) u svom mjerodavnom dijelu propisuje kako slijedi:

23. Članak 6., stavak 1. propisuje da se upravni spor može voditi samo protiv upravnog akta.

24. Članak 6., stavak 2. propisuje da je upravni akt, prema ovom zakonu, akt kojim organ iz članka 5. ovog Zakona, u vršenju javnih ovlaštenja, rješava o stanovitom pravu ili obvezi određenog pojedinca ili organizacije u kakvoj upravnoj stvari.

25. Članak 10., stavak 1. propisuje da se upravni akt može pobijati zbog: (a) pogrešne primjene materijalnog prava; (b) nenadležnosti, ili (c) postupovnih pogrešaka ili pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja.

26. Članak 23. propisuje da se upravni spor pokreće tužbom.

27. Članak 24., stavak 1. propisuje da se tužba podnosi u roku od 30 dana od dana dostave upravnog akta (tj. odluke) koja se pobija tužbom stranci koja je podnosi.

28. Članak 27., stavak 1. propisuje da tužba mora sadržavati: (a) ime i prezime, zanimanje i mjesto stanovanja, odnosno naziv i sjedište tužitelja, (b) upravni akt protiv kojega je tužba upravljena i (c) kratko izlaganje zbog čega se tuži, te u kojem se pravcu i opsegu predlaže poništavanje upravnog akta i (d) potpis podnosioca. Uz tužbu se mora podnijeti akt u izvorniku ili prijepisu.

29. Članak 29., stavak 1. propisuje da ako je tužba nepotpuna ili nerazumljiva, predsjednik vijeća pozvat će tužitelja, prema potrebi, i preko drugoga redovnog suda da u ostavljenom roku otkloni nedostatke tužbe. Pri tome će ga poučiti što i kako treba učiniti i upozoriti ga na posljedice koje će nastati ako ne postupi po traženju suda.

30. Članak 29., stavak 2. propisuje da ako tužitelj u ostavljenom roku ne otkloni nedostatke tužbe, a oni su takvi da sprečavaju rad suda, sud će rješenjem odbaciti tužbu kao neurednu, ako ne nađe da je osporeni upravni akt ništav.

31. Članak 30. propisuje da će Upravni sud odbaciti tužbu ako, *inter alia*, akt koji se tužbom osporava nije upravni akt u smislu članka 6. toga zakona.

32. Članci 52.-59. predviđaju pravni lijek ponavljanje postupka pred Upravnim sudom i uređuju postupak povodom prijedloga za ponavljanje postupka.

33. Člankom 60. je propisano da će se, **ako ovaj zakon ne sadrži odredbe o postupku u upravnim sporovima, na odgovarajući način primjenjivati odredbe Zakona o parničnom postupku.**

34. Članak 66. glasi kako slijedi:

"O zahtjevu za zaštitu ustavom zajamčenog prava i slobode čovjeka i građanina, ako je takva sloboda ili pravo povrijeđeno konačnim pojedinačnim aktom a nije osigurana druga sudska zaštita odlučuje sud nadležan za upravne sporove odgovarajućom primjenom ovoga zakona."

2. (b) *Sudska praksa Upravnog suda*

35. Prema zaključku donesenom na plenarnoj sjednici sudaca Upravnog suda održanoj dana 26. listopada 1987. godine, tužba protiv upravnog akta

treba se smatrati zahtjevom za zaštitu ustavom zajamčenog prava i slobode čovjeka i građanina u smislu članka 66. Zakona o upravnim sporovima ako je iz sadržaja tužbe razvidno da se može ticati povrede prava ili sloboda zajamčenih Ustavom. U takvim predmetima Upravni sud ne bi mogao preispitati svaku povredu postupovnog ili materijalnog prava nego samo one koje predstavljaju povrede ustavom zajamčenih prava i sloboda.

36. Prema sudskoj praksi Upravnog suda (presuda br. Zpa-5/2004-5 od 2. prosinca 2004. godine), uvjeti za dobivanje sudske zaštite na temelju članka 66. Zakona o upravnim sporovima, koji se u cijelosti moraju ispuniti su: (a) zahtjev se mora ticati prava ili sloboda izričito zajamčenih Ustavom, (b) ta su prava i slobode navodno povrijeđeni konačnom odlukom koja nema značajke upravnog akta i (c) pravni sustav ne osigurava drugi sudski put za zadovoljštinu. Ako se zahtjev podnesen temeljem članka 66. Zakona o upravnim sporovima ne tiče prava ili slobode zajamčene Ustavom, treba utvrditi da je nedopušten (odluka br. Zpa-4/2003 od 15. prosinca 2004.) Rok za podnošenje tog zahtjeva je isti kao i rok za podnošenje tužbe protiv upravnog akta temeljem članka 23. Zakona o upravnim sporovima (vidi stavke 26.-27. ove presude), tj. trideset dana do dostave pobijane odluke (Zpa-9/05 od 13. travnja 2005.).

F. Zakon o upravnom postupku

1. Mjerodavne odredbe

37. Mjerodavne odredbe Zakona o općem upravnom postupku (Službeni list Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije br. 47/1986 (pročišćeni tekst) i Narodne novine br. 53/1991) propisuju kako slijedi:

Članak 210., stavci 1. i 4.

"(1) Uputom o pravnom lijeku stranka se obavještava da li protiv rješenja može izjaviti žalbu ili pokrenuti upravni spor ili drugi postupak pred sudom.

(3) Kad se protiv rješenja može pokrenuti upravni spor, u uputi se navodi kojem se sudu tužba podnosi i u kojem roku, a kad se može pokrenuti drugi postupak pred sudom, navodi se sud kojem se može obratiti i u kojem roku. a kad se može pokrenuti drugi postupak pred sudom, navodi se sud kojem se može obratiti i u kojem roku.

(4) Kad je u rješenju dana pogrešna uputa, stranka može postupiti po važećim propisima ili po uputi. Stranka koja postupi po pogrešnoj uputi ne može zbog toga imati štetnih posljedica.

2. (b) Sudska praksa Upravnog suda

38. U svojoj odluci br. Zpa-9/2005-4 od 13. travnja 2005. godine Upravni je sud presudio da pogrešna uputa o pravnim lijekovima koji su na raspolaganju protiv neke odluke Državnoodvjetničkog vijeća ne daje prava navedena u članku 210. Zakona o upravnom postupku (vidi prethodni stavak).

G. Zakon o parničnom postupku

39. Mjerodavni dio Zakona o parničnom postupku (Službeni list SFRJ, br. 4/1977, 36/1977 (*corrigendum*), 36/1980, 69/1982, 58/1984, 74/1987, 57/1989, 20/1990, 27/1990 i 35/1991 i „Narodne novine“, br. 53/1991, 91/1992, 58/1993, 112/1999, 88/2001, 117/2003, 88/2005, 84/2008 i 123/2008), glase kako slijedi:

5.a. Ponavljanje postupka u povodu konačne presude Europskog suda za ljudska prava u Strasbourgu o povredi temeljnog ljudskog prava ili slobode

Članak 428.a

Kad Europski sud za ljudska prava utvrdi povredu kojeg ljudskog prava ili temeljne slobode zajamčene Konvencijom za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda i dodatnih Protokola uz tu Konvenciju koje je Republika Hrvatska ratificirala, stranka može, u roku od trideset dana od konačnosti presude Europskog suda za ljudska prava, podnijeti zahtjev sudu u Republici Hrvatskoj koji je sudio u prvom stupnju u postupku u kojemu je donesena odluka kojom je povrijeđeno ljudsko pravo ili temeljna sloboda, za izmjenu odluke kojom je to pravo ili temeljna sloboda povrijeđeno.

Postupak iz stavka 1. ovoga članka provodi se uz odgovarajuću primjenu odredaba o ponavljanju postupka.

U ponovljenom postupku sudovi su dužni poštivati pravna stajališta izražena u konačnoj presudi Europskog suda za ljudska prava kojom je utvrđena povreda temeljnog ljudskog prava ili slobode.

PRAVO

I. NAVODNA POVREDA ČLANKA 6., STAVKA 1. KONVENCIJE ZBOG NEMOGUĆNOSTI PRISTUPA SUDU

40. Podnositelj zahtjeva prigovara da je usprkos činjenici što ga je Državnoodvjetničko vijeće pogrešno obavijestilo o pravnim sredstvima koja su na raspolaganju protiv njegove odluke od 11. siječnja 2005. godine, Upravni sud odbio preispitati osnovanost njegove tužbe i time povrijedio njegovo pravo na pristup sudu. Pozvao se na članak 6, stavak 1. Konvencije koji glasi kako slijedi:

"Radi utvrđivanja svojih prava i obveza građanske naravi...svatko ima pravo da sud pravično... ispita njegov slučaj...."

41. Vlada osporava tu tvrdnju.

A. Dopuštenost

42. Vlada osporava dopuštenost ovoga prigovora s dvije osnove. Tvrdi da je članak 6. neprimjenjiv i da, u svakom slučaju, podnositelj zahtjeva nije iscrpio domaća pravna sredstva.

1. Primjenjivost

(a) Tvrdnje stranaka

43. Vlada prvo upućuje na sudsku praksu Suda prema kojoj se pravo na pristup sudu proteže samo na "sporove" o "građanskim pravima i obvezama" koji su, barem na osnovi o kojoj se može raspravljati, priznati prema domaćem pravu (vidi predmet *James i drugi v. the United Kingdom* 21. veljače 1986., stavak 81., Serija A br. 98). Kad je jasno da to pravo ne postoji u domaćem pravnom sustavu, članak 6. nije primjenjiv, i Sud ne može, tumačeći taj članak, stvoriti pravo koje nema nikakav temelj u domaćem pravom sustavu.

44. S tim u vezi Vlada prvo tvrdi da u hrvatskom pravu nema materijalnog (građanskog) prava na zaposlenje ili imenovanje u državnu službu. Posebice objašnjava da za stjecanje prava da se bude imenovan na mjesto zamjenika županijskog državnog odvjetnika nije dovoljno da kandidat zadovolji formalne zakonske uvjete navedene u člancima 62., stavku 2. i 63. stavku 2. Zakona o državnom odvjetništvu (vidi stavak 19. ove presude). Također potrebno je da kandidat ima traženu stručnost i neovisnost, kako to predviđa članka 62., stavak 1. Zakon o državnom odvjetništvu (vidi stavak 19. ove presude), i da je dobio dovoljan broj glasova članova Državnoodvjetničkog vijeća. Stoga bi, čak da svi kandidati zadovoljavaju formalne zakonske uvjete, mjesto zamjenika državnog odvjetnika moglo ostati nepopunjeno ako niti jedan od njih ne dobije potreban broj glasova. Državnoodvjetničko vijeće je, procijenivši stručnost i neovisnost kandidata u ovome predmetu, nakon tajnog glasovanja imenovalo gđu D.K.I., a ne podnositelja zahtjeva, zamjenicom županijskog državnog odvjetnika u Županijskom državnom odvjetništvu u Vukovaru. Slijedi da podnositelj zahtjeva nije imao pravo biti imenovan na to dužnost.

45. Vlada nadalje tvrdi da podnositelj zahtjeva ne bi bio imenovan umjesto gđe D.K.I., nego bi to mjesto ostalo nepopunjeno čak i da je Upravni sud ukinuo pobijanu odluku Državnoodvjetničkog vijeća. Bio bi objavljen novi natječaj i proveden novi postupak za izbor. Ova je činjenica snažan pokazatelj da: (a) kao što je već naprijed navedeno, podnositelj zahtjeva nije imao pravo biti imenovan na dužnost zamjenika županijskog državnog odvjetnika u Županijskom državnom odvjetništvu u Vukovaru (vidi, *mutatis mutandis*, predmet *Sultana v. Malta* (dec.), br. 970/04, 11. prosinca 2007.), i (b) čak i da je imao to pravo, postupak o kojemu je riječ nije bio izravno odlučan za njegova "prava i obveze" (vidi, *mutatis*

mutandis, predmet *Revel and Mora v. France* (dec.), br. 171/03,15. studenog 2005.).

46. I kao posljednje, Vlada tvrdi da u hrvatskom pravu ne postoji ni pravo pobijati imenovanja u državnu službu. Naime, odluke Državnoodvjetničkog vijeća o imenovanjima mogu se preispitati samo na temelju članka 66. Zakona o upravnim sporovima, ukoliko nisu u skladu s Ustavom zajamčenim pravima ili slobodama (vidi stavak 21. ove presude). Ujedno, Sud je u predmetu *Sultana* već presudio da pravo podnijeti sličan pravni lijek nema nikakve značajke privatnog prava i stoga nikakve elemente koji bi ga mogli učiniti srodnim "građanskom" pravu, a koje bi tražilo da članak 6. bude primjenjiv (vidi naprijed citirani predmet *Sultana*).

47. S obzirom na naprijed navedeno, Vlada smatra da članak 6. nije primjenjiv na ovaj predmet.

48. Podnositelj zahtjeva tvrdi da domaći sudovi nisu zaštitili njegovo pravo na pristup državnoj službi. Po njegovom je mišljenju to pravo bilo "građansko pravo" u smislu članka 6. stavka 1. Konvencije.

(b) Ocjena Suda

49. Sud ponavlja da članak 6. stavak 1. svakome osigurava pravo da pred sud ili sudište iznese svaki zahtjev vezan za svoja građanska prava i obveze. Pravo na pristup, to jest pravo na pokretanje postupka pred sudom u građanskim stvarima, čini jedan vid "prava na sud" (vidi osobito presudu u predmetu *Golder v. the United Kingdom*, 21. veljače 1975., stavci 28.-36., Serija A, br. 18). To se pravo proteže samo na "građanska prava i obveze" za koje se može reći, barem s osnova o kojima se može raspravljati, da su priznate u domaćem pravu (vidi naprijed citirani predmet *James i drugi*, loc.cit.). Stoga, da bi se utvrdilo je li građanski vid članka 6. primjenjiv u ovome predmetu, i, posljedično, može li se podnositelj zahtjeva pozvati na pravo na pristup sudu, Sud treba prvo ispitati je li on imao "pravo" za koje se može tvrditi i reći da je priznato na temelju konvencijskog prava, i, drugo, je li to pravo bilo "građansko" pravo.

(i) Postojanje prava

50. Sud s tim u vezi primjećuje da prema sudskoj praksi Upravnog suda svaki kandidat koji ispunjava zakonske uvjete ima pravo ravnopravno sudjelovati u natječaju za javnu dužnost, a to je pravo nužna posljedica prava na jednaki pristup javnoj službi, zajamčenog člankom 44. Ustava (vidi stavke 12. i 14. ove presude). S obzirom na nalaze Državnoodvjetničkog vijeća u ovome predmetu, prema kojima su i podnositelj zahtjeva i gđa D.K.I. zadovoljili zakonske uvjete za imenovanje na mjesto zamjenika državnog odvjetnika Županijskog državnog odvjetništva u Vukovaru (vidi stavak 7. ove presude), Sud smatra da je podnositelj zahtjeva imao "pravo" za koje se može osnovano tvrditi da je priznato u hrvatskom pravu (vidi, na primjer, predmete, *Kübler v. Germany*, br. 32715/06, stavak 46., 13. siječnja

2011. i *Lombardi Vallauri v. Italy*, br. 39128/05, stavak 62., ECHR 2009-... (izvaci) i *Fiume v. Italy*, br. 20774/05, stavak 35., 30. lipnja 2009.).

(ii) *Građanska narav prava*

51. Glede "građanske" prirode tog prava, Sud je presudio da je pristup koji je razvijen u predmetu *Vilho Eskelinen i Others v. Finland* ([GC], br. 63235/00, ECHR 2007IV, vidi stavak 53. ove presude) također primijenjen na pravo na pristup javnoj dužnosti (vidi osobito naprijed citirani predmet *Kübler*, stavak 45. i, podrazumijevajući, predmet *Josephides v. Cyprus*, br. 33761/02, stavak 54., 6. prosinca 2007.; vidi naprijed citirani predmet *Lombardi Vallauri*, stavak 62. i *Penttinen v. Finland* (dec.), br. 9125/07, 5. siječnja 2010.).

52. Prije presude u predmetu *Vilho Eskelinen* Sud je presudio da radni sporovi između nacionalnih vlasti i javnih službenika čije su dužnosti tipične upravo za aktivnosti javne službe, te ako oni djeluju kao povjerenici javne vlasti odgovorni za zaštitu općih interesa države, nisu "građanski" te su isključeni iz opsega članka 6., stavka 1. Konvencije (vidi predmet *Pellegrin v. France* [GC], br. 28541/95, stavak 66., ECHR 1999VIIIIVIII). Slično tome, radni sporovi u kojima sudjeluju državni odvjetnici također su isključeni iz opsega članka 6., stavka 1. (vidi predmet *Mickovski v. the former Yugoslav Republic of Macedonia* (dec.), br. 68329/01, 10. studenoga 2005.).

53. U predmetu *Vilho Eskelinen* Sud se vratio na pitanje primjenjivosti članka 6., stavka 1. i presudio da je na državama ugovornicama, posebice na nadležnom nacionalnom zakonodavcu, a ne na Sudu, da izričito odredi ona područja javne službe koja uključuju vršenje diskrecijskih ovlasti koje su sastavni dio državnoga suvereniteta, gdje interesi pojedinca moraju ustupiti prvenstvo. Ako domaći sustav prijeći pristup sudu, Sud će provjeriti je li spor uistinu takav da opravdava primjenu iznimke od jamstava članka 6. Ako ne opravdava, tada se to pitanje ne postavlja i članak 6., stavak 1. se primjenjuje (vidi naprijed citirani predmet *Vilho Eskelinen i drugi* stavak 61.).

54. Nakon predmeta *Vilho Eskelinen* Sud je utvrdio da je članak 6. neprimjenjiv na postupak koji se tiče odabira i zapošljavanja (vidi predmet *Apay v. Turkey*, br. 3964/05, 11. prosinca 2007.) te stegovnih postupaka koji se odnose na prestanak zaposlenja državnih odvjetnika (vidi predmet *Nazsiz v. Turkey*, br. 22412/05 26. svibnja 2009.), ali samo zato što je domaće pravo izričito isključilo pristup sudu. Međutim, vraćajući se okolnostima ovoga predmeta, Sud prvo primjećuje da članak 66. Zakona o upravnim sporovima predviđa "zahtjev za zaštitu Ustavom zajamčenog prava i slobode čovjeka i građanina", pravni lijek koji može podnijeti svatko tko smatra da su mu odlukom javne vlasti povrijeđena Ustavom zajamčena prava ili slobode, u situaciji kada nije osigurana druga sudska zaštita (vidi stavak 34. ove presude). Nadalje primjećuje da je u ovome predmetu

podnositelj zahtjeva imao pravo pobijati spornu odluku Državnoodvjetničkog vijeća od 11. siječnja 2005. godine pred Upravnim sudom na način da podnese takav zahtjev, ako je ta odluka bila protivna njegovom ustavnom pravu na jednak pristup javnoj službi (vidi stavke 9., 14., 16. i 21. ove presude).

(iii) *Zaključak*

55. U svjetlu naprijed navedenog Sud nalazi da je članak 6. Konvencije primjenjiv na ovaj predmet na temelju svog građanskog vida (vidi, *mutatis mutandis*, naprijed citirani predmet *Josephides i Kravchenko i Others (vojni stanovni) v. Russia*, br. 11609/05, 12516/05, 17393/05, 20214/05, 25724/05, 32953/05, 1953/06, 10908/06, 16101/06, 26696/06, 40417/06, 44437/06, 44977/06, 46544/06, 50835/06, 22635/07, 36662/07, 36951/07, 38501/07, 54307/07, 22723/08, 36406/08 i 55990/08, stavak 23, 16. rujna 2010. i naprijed citirani predmet *Kübler*, stavak 46) i, posljedično, da je podnositelj zahtjeva trebao imati pristup sudu u odnosu na svoje pravo na jednaki pristup javnoj službi zajamčeno člankom 44. Ustava.

56. Slijedi da prigovor Vlade glede primjenjivosti članka 6. Konvencije treba odbiti.

2. *Neiscrpljenje domaćih pravnih sredstava*

(a) *Tvrđnje stranaka*

57. Vlada nadalje tvrdi da je, nakon što je Upravni sud dana 16. ožujka 2005. godine utvrdio da je njegova tužba nedopuštena, podnositelj zahtjeva trebao podnijeti zahtjev za zaštitu Ustavom zajamčenog prava na temelju članka 66. Zakona o upravnim sporovima. Prema Vladi, to slijedi iz odluke Upravnog suda od 16. ožujka 2005. godine. To bi Ustavnom sudu omogućilo odlučiti o osnovanosti zahtjeva podnositelja zahtjeva bez obzira na činjenicu da bi taj zahtjev bio podnesen izvan zakonskog roka, a s obzirom na sudsku praksu Upravnog suda, prema kojoj stranka koja postupi po netočnoj uputi o pravnom lijeku ne smije uslijed toga trpjeti negativne posljedice. Čak i da je Upravni sud utvrdio da je takav zahtjev nedopušten kao nepravovremen, podnositelj zahtjeva je mogao podnijeti ustavnu tužbu protiv takve odluke, pozivajući se na naprijed navedenu sudsku praksu Upravnog suda.

58. Uz to, Vlada tvrdi da se podnositelj zahtjeva u svojoj tužbi Upravnom sudu od 4. veljače 2005. godine nije pozvao niti na jedno Ustavom zajamčeno pravo, osobito na pravo na jednak pristup javnim službama, zajamčeno člankom 44. Ustava. Da je to učinio, Upravni sud ne bi utvrdio da je njegova tužba nedopuštena, nego bi s njom postupao kao za zahtjevom za zaštitu Ustavom zajamčenog prava te bi ispitao njenu osnovanost. Međutim, budući da on to nije učinio, njegova se tužba ne može, niti po obliku, niti po sadržaju, smatrati zahtjevom za zaštitu

Ustavom zajamčenog prava u smislu članka 66. Zakona o upravnim sporovima, te je stoga trebalo utvrditi da je nedopuštena.

59. Podnositelj zahtjeva nije dao primjedbe na to pitanje.

(b) Ocjena Suda

60. Sud prvo primjećuje da u tekstu odluke Upravnog suda od 16. ožujka 2005. godine nema ničega što bi ukazalo, kao što to smatra Vlada (vidi stavak 57. ove presude) da je podnositelj zahtjeva trebao ponovno podnijeti svoju tužbu podnesenu na temelju članka 23. Zakon o upravnim sporovima, kao zahtjev za zaštitu Ustavom zajamčenog prava na temelju članka 66. istoga Zakona (vidi stavak 9. ove presude). Da je on to učinio, bilo bi utvrđeno da je njegov zahtjev nedopušten zbog toga što nije poštovao zakonski rok od trideset dana. Sud nadalje primjećuje da je Ustavni sud odbio naknadnu ustavnu tužbu podnositelja zahtjeva podnesenu protiv odluke Upravnog suda (vidi stavak 11. ove presude). To navodi na zaključak da je Ustavni sud smatrao da pobijana odluka nije protivna njegovoj sudskoj praksi, prema kojoj stranka koja slijedi netočne informacije o pravnim lijekovima ne smije uslijed toga trpjeti negativne posljedice. Štoviše, ta je sudska praksa razvijena u odnosu na predmete u kojima su prvostupanjski sudovi davali pogrešne upute strankama, naznačujući dulje rokove za podnošenje žalbi protiv svojih odluka od rokova propisanih mjerodavnim zakonodavstvom. U takvim je predmetima Ustavni sud smatrao da se ne može utvrditi da su njihove žalbe nedopuštene kao nepravovremene, ako su podnesene u rokovima koje su naznačili prvostupanjski sudovi (vidi stavak 13. ove presude). Međutim u ovom se predmetu radi o situaciji u kojoj je podnositelj zahtjeva bio upućen koristiti sredstvo različito od onoga koje se stvarno dostupno na temelju mjerodavnog zakonodavstva, a Sud nije svjestan bilo koje odluke Ustavnog suda koja bi sankcionirala takvu pogrešnu uputu o pravnim sredstvima.

61. Nadalje, Vlada nije uvjerala Sud svojom tvrdnjom da se u svojoj tužbi Upravnom sudu podnositelj zahtjeva trebao pozvati na neko Ustavom zajamčeno pravo, kao što je, na primjer, pravo na jednak pristup javnoj službi zajamčeno člankom 44. Ustava, u kojem bi slučaju Upravni sud mogao odlučiti o osnovanosti njegove tužbe, postupajući s njom, u biti, kao sa zahtjevom iz članka 66. Zakon o upravnim sporovima. S tim u vezi Sud primjećuje da, iako se sudskom praksom Upravnog suda traži da tužitelji u svojim prijedlozima podnesenim temeljem članka 66. Zakon o upravnim sporovima točno navedu koje im je ustavno pravo navodno povrijeđeno spornom odlukom (vidi stavak 36. ove presude), isti ili sličan zahtjev (vidi stavak 28. ove presude) ne postoji u odnosu na tužbe kojima se pokreće upravni spor, podnesene na temelju članka 23. istoga Zakona, na koji se podnositelj zahtjeva poziva. S obzirom da je u ovome predmetu Državnoodvjetničko vijeće uputilo podnositelja zahtjeva da podnese takvu tužbu protiv njegove odluke od 11. siječnja 2005. godine, umjesto da ga je

uputilo da podnese zahtjev za zaštitu Ustavom zajamčenog prava, Sud smatra da on nije bio obvezan ispuniti navedeni zahtjev.

62. U svjetlu naprijed navedenog, slijedi da prigovor Vlade o neiscrpljivanju domaćih pravnih sredstava treba odbiti.

63. Sud nadalje primjećuje da ovaj zahtjev nije očito neosnovan u smislu članka 35. stavka 3. (a) Konvencije. Uz to primjećuje i da on nije nedopušten ni po kojoj drugoj osnovi. Stoga treba utvrditi da je dopušten.

B. Osnovanost

1. Tvrdnje stranaka

64. Vlada tvrdi da nije povrijeđeno pravo podnositelja zahtjeva na pristup sudu. Pri tome se pozivaju na iste tvrdnje kao one čiji se sažetak nalazi u stavku 58. ove presude.

65. Podnositelj zahtjeva i dalje smatra da je Upravni sud, time što je odbacio njegovu tužbu, usprkos tome što ga je Državoodvjetničko vijeće pogrešno uputilo da iskoristi to pravno sredstvo, povrijedio njegovu pravo na pristup sudu.

2. Ocjena Suda

66. Sud prvo ponavlja da pravo na pristup sudu nije apsolutno, već može podlijegati ograničenjima. Podrazumijeva se kako su ona dopuštena, jer pravo na pristup po sâmoj svojoj naravi zahtijeva uređenje od strane države. U tom pogledu države ugovornice uživaju određenu slobodu procjene, iako konačnu odluku o poštivanju zahtjeva iz Konvencije donosi Sud. Međutim, ta ograničenja ne smiju ograničiti niti umanjiti pristup koji je pojedincu ostavljen na takav način ili u tolikoj mjeri da bi bila narušena sâma bit prava (vidi, na primjer, predmet *Ashingdane v. the United Kingdom*, 28. svibnja 1985., stavak 57, Serija A br. 93).

67. Vraćajući se okolnostima ovoga predmeta, Sud primjećuje da je Državoodvjetničko vijeće pogrešno uputilo podnositelja zahtjeva o pravnim sredstvima koja su na raspolaganju protiv njegove odluke od 11. siječnja 2005. godine. Odnosno, uputilo ga je da može pokrenuti upravni spor podnošenjem tužbe Upravnom sudu temeljem članka 23. Zakon o upravnim sporovima (vidi stavak 7. ove presude), dok je (jedino) pravno sredstvo na raspolaganju u stvari bio zahtjev za zaštitu Ustavom zajamčenog prava temeljem članka 66. istoga Zakona (vidi stavke 9. i 21. ove presude). Kad je podnositelj zahtjeva konačno podnio tužbu kao što je bio upućen, Upravni sud je utvrdio da je ona nedopuštena i odbio ispitati osnovanost pobijane odluke. To je učinio zato: (a) što pobijana odluka nije predstavljala upravni akt u smislu članka 6., stavka 2. Zakon o upravnim sporovima, i (b) što se podnositelj zahtjeva u svojoj tužbi nije pozvao na bilo koje pravo ili slobodu zajamčenu Ustavom, čime je onemogućio Upravni sud da njegovu

tužbu u suštini smatra zahtjevom za zaštitu Ustavom zajamčenog prava iz članka 66. Zakona o upravnim sporovima (vidi stavak 9. ove presude).

68. Sud ponavlja da zadaću tumačenja i primjene domaćega prava prvenstveno imaju nacionalne vlasti, i to sudovi. To se osobito odnosi na tumačenje postupovnih pravila od strane sudova. Uloga Suda ograničava se na utvrđivanje jesu li učinci takvog tumačenja u skladu s Konvencijom (vidi, na primjer, predmete *Tejedor García v. Spain*, 16. prosinca 1997., stavak 31, Reports of Judgments and Decisions 1997 VIII/VIII, te *Pérez de Rada Cavanilles v. Spain*, 28. listopada 1998., stavak 43, Reports of Judgments and Decisions 1998 VIII).

69. Da bi se mogao uvjeriti da nije narušena sama bit podnositeljevog "prava na sud", Sud mora ispitati može li se odluka Upravnog suda kojom je utvrđeno da je njegova tužba nedopuštena, smatrati predvidivom, s obzirom na mjerodavno zakonodavstvo i sudsku praksu i s obzirom na činjenicu da je podnositelj zahtjeva dobio pogrešnu uputu o pravnim sredstvima (vidi, *mutatis mutandis*, predmet *Levages Prestations Services v. France*, 23. listopada 1996., stavak 42, Reports of Judgments and Decisions 1996 V, te *Osu v. Italy*, br. 36534/97, stavak 35, 11. srpnja 2002.).

70. U vezi s time, Sud prvo primjećuje da Zakon o državnom odvjetništvu ne sadrži nikakve odredbe o pravnim sredstvima koja su na raspolaganju protiv odluka Državnoodvjetničkog vijeća o imenovanju zamjenika državnog odvjetnika (vidi stavak 20. ove presude), i da stoga iz njegovog teksta nije izvjesno koje je pravno sredstvo trebalo koristiti. Ova je neizvjesnost ispravljena sudskim tumačenjem dana 17. studenoga 2004. godine kad je Upravni sud presudio po prvi puta da se takve odluke mogu pobijati samo zahtjevom za zaštitu Ustavom zajamčenog prava temeljem članka 66. Zakona o upravnim sporovima (vidi stavak 21. ove presude). Iako je istina da je navedena odluka Upravnog suda donesena oko dva mjeseca prije nego što je podnositelj zahtjeva podnio svoju tužbu istom sudu, Sud ne smatra da je podnositelj zahtjeva trebao biti svjestan te odluke i zanemariti izričitu uputu o pravnim sredstvima sadržanu o odluci Državnoodvjetničkog vijeća koju je pobijao. To zato što je u predmetima kao što je ovaj, u kojemu je pravno sredstvo o kojemu je riječ rezultat sudskog tumačenja, u pravilu potrebno šest mjeseci da takav razvoj sudske prakse dosegne dovoljni stupanj pravne sigurnosti prije nego što se može smatrati da je javnost djelotvorno svjesna domaće odluke koja je uspostavila pravno sredstvo i da su osobe kojih se to tiče sposobne i obvezne koristiti ga (vidi, *mutatis mutandis*, predmete *Depauw v. Belgium* (dec.), br. 2115/04, ECHR 2007-V (extracts), i *Provide S.r.l. v. Italy*, br. 62155/00, stavak 18, ECHR 2007-VIII (extracts)).

71. U ovom konkretnim okolnostima podnositelj zahtjeva je mogao razumno očekivati, s obzirom na članak 29., stavak 1. i 2. u vezi sa člankom 66. Zakon o upravnim sporovima (vidi stavak 29.-30. i 34. ove presude), da ga Upravni sud prvo obavijesti da se njegova tužba može ispitati samo kao

zahtjev za zaštitu Ustavom zajamčenog prava, te da ga pozove da točno navede svoje ustavno pravo koje smatra da mu je povrijeđeno. Umjesto toga, Upravni sud je odmah utvrdio da je njegova tužba nedopuštena. Usljed toga se podnositelj zahtjeva našao u situaciji u kojoj je bio spriječen, bez vlastite krivnje, da se ispita osnovanost pobijane odluke Državnoodvjetničkog vijeća (vid, *mutatis mutandis*, predmete *Société Anonyme Sotiris i Nikos Koutras Attee v. Greece*, br. 39442/98, §§ 21-23, ECHR 2000-XII; i *Platakou v. Greece*, br. 38460/97, §§ 39 i 49, ECHR 2001-I). Po mišljenju Suda, ta je situacija povrijedila samu bit prava podnositelja zahtjeva na pristup sudu, kako je osigurano člankom 6., stavkom 1. Konvencije.

72. Stoga je u ovome predmetu došlo do povrede članka 6., stavka 1. Konvencije.

II NAVODNA POVREDA ČLANKA 6., STAVKA 1. KONVENCIJE ZBOG PREKOMJERNE DULJINE POSTUPKA

73. Podnositelj zahtjeva prigovara i da je duljina naprijed navedenog postupka nespojiva sa zahtjevom "razumnog roka" navedenim u članku 6., stavku 1. Konvencije.

74. Sud primjećuje da je postupak kojemu se prigovara trajao oko tri godine i tri mjeseca, tijekom kojeg razdoblja je predmet ispitan na tri razine nadležnosti. Kad je to tako, Sud smatra, u svjetlu kriterija uspostavljenih njegovom sudskom praksom o pitanju "razumnog roka" (složenost predmeta, ponašanje podnositelja zahtjeva i nadležnih vlasti) i uzimajući u obzir sve informacije koje posjeduje, da se to razdoblje ne može smatrati prekomjernim. Stoga duljina postupka u ovome predmetu nije bila nerazumna.

75. Slijedi da je ovaj prigovor nedopušten na temelju članka 35., stavka 3. (a) Konvencije kao očigledno neosnovan, te da ga stoga treba odbiti na temelju članka 35.,stavka 4. Konvencije.

III PRIMJENA ČLANKA 41. KONVENCIJE

76. Članak 41. Konvencije propisuje kako slijedi:

"Ako Sud utvrdi da je došlo do povrede Konvencije i dodatnih protokola, a unutarnje pravo zainteresirane visoke ugovorne stranke omogućava samo djelomičnu odštetu, Sud će, prema potrebi, dodijeliti pravednu naknadu povrijeđenoj stranci."

A. Šteta

77. Podnositelj zahtjeva potražuje 243.896,37 eura (EUR) na ime materijalne štete nastale na ime izgubljene zarade. Potražuje i 60.000,00 EUR na ime nematerijalne štete.

78. Vlada osporava te zahtjeve

79. Sud ne nalazi nikakvu uzročnu vezu između utvrđene povrede i navodne materijalne štete te stoga odbija taj zahtjev.

80. S druge strane, Sud nalazi da je podnositelj zahtjeva sigurno pretrpio nematerijalnu štetu. Sud prvo ponavlja da bi u predmetima u kojima utvrdi povredu članka 6. stavka 1. Konvencije najprimjereniji oblik zadovoljštine u pravilu bio da se u odgovarajućem roku postupak ponovi i da se predmet ponovno ispita u skladu sa svim zahtjevima poštenog suđenja (vidi, na primjer, predmete *Lungoci v. Romania*, br. 62710/00, stavak 56, 26. siječnja 2006., te *Yanakiev v. Bulgaria*, br. 40476/98, stavak 90, 10. kolovoza 2006. i *Lesjak v. Croatia*, br. 25904/06, stavak 54, 18 February 2010.). S tim u vezi Sud primjećuje da, s obzirom na članak 60. Zakona o upravnim sporovima (vidi stavak 33. ove presude) podnositelj zahtjeva sada može, pozivajući se na članke 25. do 59. toga Zakona (vidi stavak 32. ove presude) u vezi sa člankom 428.a Zakona o parničnom postupku (vidi stavak 39. ove presude) podnijeti zahtjev za ponavljanje naprijed navedenog postupka, u odnosu na koji je Sud utvrdio povredu članka 6., stavka 1. Konvencije. U takvim okolnostima, Sud, odlučujući na pravičnoj osnovi, podnositelju zahtjeva dosuđuje iznos od 1.800,00 EUR na ime nematerijalne štete, uz sav porez koji bi mogao biti zaračunat podnositelju zahtjeva.

B. Troškovi i izdaci

81. Podnositelj zahtjeva nije postavio nikakav zahtjev za naknadu troškova i izdataka nastalih u postupku pred domaćim sudovima ili pred ovim Sudom. Stoga sud smatra da nije pozvan dosuditi mu bilo koji iznos s tog osnova.

C. Zatezna kamata

82. Sud smatra primjerenim da se zatezna kamata temelji na najnižoj kreditnoj stopi Europske središnje banke uvećanoj za tri postotna boda.

IZ TIH RAZLOGA SUD JEDNOGLASNO

1. *Utvrđuje* da je prigovor koji se odnosi na pristup sudu dopušten, a ostatak zahtjeva nedopušten;
2. *Presuđuje* da je došlo do povrede članka 6., stavka 1. Konvencije.
3. *Presuđuje*

(a) da tužena država podnositelju zahtjeva treba isplatiti, u roku od tri mjeseca od dana kad presuda postane konačnom u skladu s člankom 44. stavkom 2. Konvencije, iznos od 1.800,00 EUR (tisuću osamsto eura) na ime naknade nematerijalne štete, uz sav porez koji bi mogao biti zaračunat, a koji iznos je potrebno preračunati u hrvatske kune prema tečaju važećem na dan namirenja;

(b) da se od proteka naprijed navedena tri mjeseca do namirenja na prethodno spomenute iznose plaća obična kamata prema stopi koja je jednaka najnižoj kreditnoj stopi Europske središnje banke tijekom razdoblja neplaćanja, uvećanoj za tri postotna boda;

4. Odbija preostali dio zahtjeva podnositelja zahtjeva za pravičnom naknadom.

Sastavljeno na engleskome jeziku i otpravljeno u pisanom obliku dana 19. srpnja 2011. godine u skladu s pravilom 77. stavcima 2. i 3. Poslovnika Suda.

Søren Nielsen
tajnik

Anatolij Kovler
predsjednik